

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre 840 Lej

Fél évre 420 Lej

Negyed évre 210 Lej

Havonta 70 Lej

Hirdetéseik díjazás szabása szerint

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap

5 lej. Bucurestiben 50 banival

több.

Cal

— ahogy az amerikaiak Calvin Coolidge elnöküket becézgetik, — bemártotta tollát a kalamárisba és e pillanatban talán már írja is azokat a leveleket, amelyekben meghívja a nemzeteket, jöjjenek ismét Washingtonba és tanácskozzanak arról, hogy miképpen lehetne a leszerelést végrehajtani.

Leszerelés? ... Kék madár, a mely ott uszik messze fent az azurban, de azért üdvözljük, pompás tollazatában gyönyörködünk és szünet nélkül csalogatjuk: ereszkedjék le a mesebeli boldogsághozó madár hozzánk a szennyes földre, szegény, nyomorult bűnös emberek közé. De addig is, amíg a madár meghallja sóhajunkat és nagy vágyódásunkat, van itt valami, ami ebben a pillanatban még a kék madárnál is fontosabb és ami nélkül a kék madár hiába repülne a vállunkra. Gazdasági helyzetnek hívják ezt a valamit. Vagy akinek jobban tetszik „Általános nyomorúságnak, Háború utáni elzüllesnek. Világnyomorúságnak” és ha szűk séges, még kigondolhatunk vagy pár száznál nevet, amivel becézgethetjük ezt a mi mindennapi szomorú és vigasztalan életünket. A gazdasági helyzet mindenütt igen rossz és ez nem azért van így, mert a Jóistenke haragszik ránk, hanem azért, mert a háború olyan rettenetes ájulásba döntötte az emberiséget, hogy képtelen öntudatra ébredni. Azután meg azért is rossz a gazdasági helyzet, mert a békeszerződések olyan terheket raktak győzre és legyőzöttre egyaránt, hogy mindkettőnek össze kell roskadnia. Nem lehet szabadon termelni, szabadon kereskedni és szabadon kaikulálni. Fejlődésképtelen államokkal van telehintve Európa, — az egyiknek nincsen fája, a másiknak gabonája, a harmadiknak ipara, a negyediknek nincsen nyersanyag, azután meg olyan állam is van, amelyiknek lenne igen is sok, tulontul is sok nyersanyag, csak nincsen gyára, hogy azt feldolgozza. És amelyik állami mindezek dacára mégis szeretne fejlődni, azt lehúzza a valutája alacsonyossága, ugyszólván mindegyik állam testén rettenetes terhek és nyűgök feszülnek.

És ezt az állapotot millió és millió fegyveres őrzi és védi s naponta milliószor juttatja a szenvedő eszébe, hogy vigyázzanak magukra, mert máskülönben a szuronyok elkezdenek veszedelnesebben villogni. A leszerelés szép és magasztos gondolat, de Cal okosabban tenné, ha először azt a konferenciát hívná egybe,

amely lehetővé tenné a munkát, a forgalmat, az élet szabadságát és a — reménykedést. Amikor ez valóra válna, a kék madár nyom-

ban leereszkedne az azurból és akár szabadszettel is megláthatnánk piros csörét, káprázatos tollát.

A focsani-i zavargások után.

Zsidó küldöttség Bucurestiben. — Szigorú büntetést helyez kilátásba a kormány.

(Bucuresti, március 20.) A focsani-i zsidó hitközség küldöttségét Tatarescu helyett Chirchulescu munkügyi miniszter fogadta. A küldöttség panaszának meghallgatása után Chirchulescu kijelentette, hogy a kormány szigorú büntetésben részesíti azokat a

rendőrtisztviselőket, akik a zavargások elfojtására kiadott központi intézkedéseket nem hajtották végre. A zsidó küldöttség vezetője ezután okmányokkal bizonyította, hogy egyes lapok hírei, a melyek szerint a tüntetések alkalmával zsidókat is elfogtak, nem felelnek meg a valóságnak.

Miért halasztották el a kisantant-konferenciát.

(Bucuresti, március 20.) A kisantant bucurestii konferenciájának elhalasztása nemcsak a jugoszláv belpolitikai helyzettel indokolható, hanem azokkal a bizonyos ellentétekkel is, amelyek a kisantant államainak kormányai között Bulgária állandó hadseregének kérdésében felmerültek. Hozzájárul a konferencia elhalasztásához az is, hogy Benes, csehszlovák külügyminiszter jelenleg Párisban tartózkodik és a garancia szerződés ügyében folytat tárgyalásokat, tehát nem jöhet Bucurestibe.

Rádió és mozi

a német elnökválasztásban.

Amerikai arányokban és amerikai eszközökkel folyik a küzdelem Németország elnöki méltóságáért.

(Berlin, március 20.) Amerikai méretek szerint folyik a birodalmi elnökválasztás harca. Heilpach, a demokraták jelöltje minden este más városban tart programbeszédet. Dr. Jarres főpolgármester, a jobboldali pártok jelöltje részére szalonkocsit bérelnek, amellyel az egész birodalmat beutazza és amerikai módszer szerint minden egyes választóval kezét fog, hogy ezzel is dokumentálja együttérzését, Berlin és egész Németország mozgóképszínházaiban propagandafilmeket mutatnak be az egyes jelöltek érdekében és arról is gondoskodnak, hogy a közönség soraiban akadjanak olyanok, akik a jelölteket a filmen való megjelenésükkor hangos éljennel fogadják. A legközelebbi napokban pedig megkezdik a programbeszédnek rádió útján való közlését, hogy az egész országban mindenki hallgathassa őket. A választási küzdelemben azt a rendszert is bevezették, hogy az uccákon és tereken tömegfelvonulásokat rendeznek. Jarres nagy programbeszédet mondott Berlinben és beszédében azt hangoztatta, hogy nem az államforma a fontos, hanem a tartalom a döntő. A nemzeti szociálisták ma hivatalosan is bejelentették, hogy birodalmi elnöknek Ludendorff tábornokot

jelölik s ezzel a jelöltek száma hétre szaporodott.

Az elnökválasztáson összesen 35 millió német polgárnak van választójoga. Az elnökjelöléshez 500.000 aláírás kell. A szociáldemokratapárt, a birodalmi gyűlés legnagyobb pártja és mégis Braunnak, az ő jelöltjének az esélye a legkisebb, mert jelöltjétől a Barmat-botrány miatt az intelligencia elfordult. Az első választásnál valószínűleg Jarres fogja a legtöbb szavazatot kapni. Ha az első választás nem hozna döntést, akkor a második választást április 26-án tartják meg s ebben az esetben a centrum és a demokratapártok sok híve a polgári jelöltre fogja leadni szavazatát. A szociáldemokraták, a demokraták és a centrum éppen ezért megegyeztek, hogy az esetleges április huszonhatodikai választásra Marxot, mint közös jelöltet léptetik fel, a kinek akkor Jarres lenne az egyetlen ellenfele. Jarres különben kimondottan nem tartozik egyetlen párthoz sem. Jarres neve akkor tett hírnévre szert, amikor mint Duisburg polgármestere a bevonuló franciák előtt férfiasan tiltakozott a megszállás ellen. A Ruhr-ellenállás letörésekor birodalmi belügyminiszter lett. A nemzetiek bizalma benne összpontosul. Hindenburg és Tirpitz is

mellette nyilatkoztak, s támogatják a nehézipar, a földhírtokosság, a tisztviselői kar és a protestáns papság. Marx elővele Jarreszel szemben, hogy ő stabilizálta a márkát és ezzel helyreállította a gazdasági egyensúlyt. A Dawes-terv elfozadása is Marx érdeke és külföldön is jócsengésű neve van. Elsősorban a délnémetek szavazatára számíthat, mert ő is délnémet. Becslés szerint Marx 16 millió és Jarres a legjobb esetben 10—12 millió szavazatra számíthat. Jarres kilátásait csak a kommunisták javíthatnák meg. A számadatok szerint, ha csak meglepetés nem jön közbe, Marx megválasztása valószínű. Eberter, annak idején a weimari koalíció választotta meg és így a mostani elnökválasztás lesz tulajdonképpen a legelső. Marx kijelentette, hogy a weimari alkotmány alapján áll és Jarres is kijelentette, hogy nem nyul a weimari alkotmányhoz. Azonban a polgári pártok esetleges győzelmétől mégis a monarchia lassanként való visszaállítását várják és a választás így végeredményben még az államforma felett is dönt.

Tokió leégett.

Borzalmas tüzvész pusztított a japán fővárosban. — Háromezer ház pusztult el s 20.000 ember lett hajléktalan.

(Tokio, március 20.) A japán fővárosban ismét súlyos tüzvész pusztított. A tűz egy külvárosi gyárban keletkezett és ijesztő gyorsasággal terjedt az Ueno park felé. Egyidejűleg a császári muzeumban és az állatkertben is tűz ütött ki. A tűz hihetetlen gyorsasággal terjedt, mert az 1923. évi földrengés óta az elpusztult városrészek kis házai helyébe főként faházak épültek és ezek közül 17.000 a lángok martaléka lett. Az ujonnan épült városrészek egészen porráégték és az sem használt, hogy a katonaság messze körzetben lebontotta a házakat, hogy gyűrűt vágjon és gátat vessen a lángok terjedésének. A tüzvész következtében több, mint 20.000 ember vált hajléktalanná. A tűz terjedését elősegítette, hogy a tüzoltóság nagy vízhiánnyal küzdött, mert az új vezeték medencében a szárazság miatt csak kevés víz volt. Aitól tartanak, hogy a tűz újra fel fog lángolni, mert a leégett házak romjai alól a szél szertehordja a szikrákat. A tüzvész az újabb megállapítások szerint 17.000 házat pusztított el. A kárt 22 millió dollárra becsülik.

Ol a bosszu . . .

Francia átok, amely halált okoz. — Egy francia újságíró tragikus halála.

(Páris, március 20.) Egy párisi író rejtélyes halála foglalkoztatja a francia közvéleményt. Az újságíró halálával kapcsolatban ugyanolyan misztikus körülményeket emlegetnek, mint annakidején Lord Carvarvon halálánál, akiről az egyiptomi bennszülöttek azt beszélik, hogy a megsérített Tutenkhamen szelleme ölte meg.

A *Le Journal* szerkesztője, André Tudesq, Francia-Nyugatindia fővárosába, Saigona utazott. Tudesq 40 éves volt és teljes egészséggel indult el Párisból. Saigona-ból érkezett levelei szerint, ott különös, sorvadásszerű betegségbe esett, amelynek természetét nem tudták megállapítani sem az európai, sem a bennszülött orvosok. A betegség végzetes lefolyású volt és a francia író röviddel ez előtt egy saigoni kórházban meghalt. Most érkezett meg Párisba Tudesq egyik régi barátjának levele, aki Saigona-ban francia lapot szerkeszt. Ezt a barátját magához kérte Tudesq halála előtt és még teljes eszméleténél a következőket mondotta neki:

— Miért hazudják magamnak és másoknak most is, amikor már közeledik a halál? Tudom, mi bajom van. Sorsot vetettek reám. . . Itt, Kelet-Ázsiában, vannak szent helyek, amelyeket nem szabad felzavarni. Biztos tudomásom van arról, hogy az angori romok angori múzeumra egyszer ásvál lépett be egy öreg, elhagyott templomban és talaját elkezdte felásni, mert régi írások szerint, ott kincseket rejtettek el. Egy buddhista pap meglepte munkája közben és elküzdte. Néhány nappal később, a legrejtélyesebb módon, halva találták lakásán. Sohasem tudták lefedni, miképpen halt meg.

— Velem a következő eset történt: Négy évvel ezelőtt Lord Northcliffe-fel és Indokina akkori kormányzójával, Mr. Long-gal

együtt az őserdő mélyén régi templomot fedeztünk fel. Be akartunk lépni, de egy öreg fakir előbujt a zajra és megtiltotta, hogy átlépjük a szentelt küszöböt. Mi természetesen nem vettük figyelembe és behatoltunk az ősi falak közé. Ekkor szörnyű átkot mondott a fakir és megjövendölte, hogy öt év múlva nem leszünk életben. Mi akkor mindhárman viruló egészségben voltunk. Mi történt azóta? Lord Northcliffe meghalt és Mr. Long-ot nemrég te-

motték el Colombóban. A három elátkozott idege közül még csak én vagyok életben, de én sem érem meg az ötödik évfordulót. Az az érzésem, hogy az öreg fakir szavai ólomsapkát szőttak fejemre . . .

André Tudesq pár nappal később meghalt. Barátja kötelességének tartotta, hogy ezt a végső vallomását lelkiismeretes pontossággal megírja Tudesq családjának és a *Le Journal* szerkesztőségének.

Mi okozta az amerikai romboló szélvihart.

Newyorkból táviratozzák: Megállapították, hogy annak a tornádószerű forgószélnek, amely Illinois államban nagy pusztításokat vitt véghez, mi volt az oka. Közvetlenül a talaj felszínén magas hőmérséklet és igen nagy nedvesség volt, míg ezzel szemben 1000 láb magasságban a hőmérséklet fagyponton állott. Ennek következményeképpen keletkezett a forgószél, amely az alsó szinteken valóságos légüres tereket teremtet.

Uj Orth János-legendát támadt.

Bécsben meghalt egy titokzatos öreg ember, aki Habsburg Salvator János főhercegnek vallotta magát.

(Bécs, március 20.) Alig fél éve, hogy Amerikából érkezett az állítólagos Orth János halálának legendás híre és most újabb ilyen hír kelt szárnyra. Ezúttal nem a tengerentúlról jön a hír, hanem sokkal közelebről, Bécs egyik külvárosának proletárházából.

A Reichspost mai számában egy eldugott hírt közöl arról, hogy Bécsben meghalt egy öreg ember, aki állítólag azonos Orth Jánossal. Ezt az öregurat Göber János Albertnek hívták és ötvenhét évesnek adta ki magát, pedig már hetvennégy éves is elmúlt. Ha Göber tényleg hetvennégy éves volt, úgy születési éve egyezik Salvator János főherceg, a későbbi Orth János születési dátumával. Az elhunyt Göber igen titokzatos életet élt és sohasem közölt magáról adatokat. Felesége Berlinben ismerkedett meg vele, ahol pincér volt. 1914-ben költöztek az-

után Bécsbe. Halála alkalmából utolsó szavai ezek voltak:

— *En egyszer király kellett volna, hogy legyek.*

A halott arcán a hozzáértők jellemeztes Habsburg-vonásokat fedeztek föl. Melén ugyanazt az anyajegyet lehetett meglátni, mely Orth Jánost jellemezte. Környezete szerint igen parancsoló természetű volt. Nagy szegénysége ellenére franciául, olaszul, angolul és csehül beszélt. Egyetlen élménye, melyet feleségének elbeszél, az a bizonyos hajószerecséllenség volt, melynél Orth János elpusztult. Beszélgetés közben elmondotta feleségének, hogy a hajó egész legénysége, harminc ember a vízbe fullt, ő azonban egy szigetre vetődött, ahol néger asszonyok viselték egyideig gondját.

A Neue Freie Presseben Bachrach jogügyi titkos tanácsos ér-

dekes nyilatkozatot közöl ezzel a hírrel kapcsolatban. Nyilatkozatában kijelenti, hogy Orth János, ha élne, hetvenöt esztendősen volna. Semmi kétség sincs azonban az iránt, hogy Salvator János főherceg a Santa Margareta hajó elcsúszása alkalmával tényleg elpusztult és az erre vonatkozó okmányok ezt a tényt minden kétséget kizáró módon a legfelsőbb osztrák törvényszéknél és a bécsi országos főtörvényszéknél is igazolják. Annakidején, amikor Salvator János főherceg hozzátartozói kétségbevonták az Orth János haláláról szóló hírt, az osztrák hatóságok Ferenc József utasítására mindent elkövettek, hogy ezt igazolhassák. Megemlíti még Bachrach, hogy az utóbbi időben igen sok ál-Orth János jelentkezett.

Nyomorgó bankoscz.

Egy év alatt száz banktisztviselő lett Budapesten öngyilkos.

(Budapest, március 20.) A Pénzügyügyi Tisztviselők Országos Egyesülete nagygyűlést tartott. Feltárták a banktisztviselők egyre reménytelenebb helyzetét. A legtöbb pénzügyi vezető újabb elbocsátásokat tervez és ezúttal elengedi a tíz éve szolgáló nyugdíj-jogosult tisztviselőket. A PTOE nagygyűlése tiltakozott a fiatal munkaerők nyugdíjazása ellen. A nyugdíjintézet neveltségesen kisösszegek felett rendelkezik és az egyes bankok nyugdíjintézete 25-30 évi szolgálattal nyugdíjazott fővezetőknek, vagy igazgatóknak 150-200.000 korona nyugdíjat fizet havonta. A magyar fővárosban sok száz rettenetes nyomorban selymülő banktisztviselő él, akik valamikor rendezett viszonyok közt irti életet éltek. A nyomorgó banktisztviselők közül egy esztendő alatt száz banktisztviselő és száz banktisztviselő nő követett el öngyilkosságot.

TARCA

Római varieté.

(Ahol még mindig a kövér nők tetszenek . . .)

(Róma, március 20.) Az olasz varietészínháznak első jellegzetes tulajdonsága, hogy mindenki látogatója: öreg, fiatal, jótársaságbeli bakfislánykák és főleg: gyerekek, sőt csecsemők tömege. A gyerekek nem fizet, szüleinek ölében ül és élénk figyelemmel hallgatja a legsikamlósabb koplékat is, ha pedig az újszülött harsány sivitással találja zavarni az előadást, gyegetd anyja minden zavar nélkül azonnal megszoportatja. (Ami itt cseppet sem csodálatos jelenség, mert nem egyszer láttam a Costanzi-opera magasabb régióiban is szoptató asszonyokat.) Az olasz gyermek nevelése általában különbözik a miénkétől: kéteszendő csöppségek tiszteltreméltó energiával liriztik fenékgig a borospoharat és színház után, éjszaka lélegykor ruganyos léptekkel indulnak hazafelé . . .

Az- itteni varieté ugyanazt

nyújtja, amit a többi külföldi operum, azzal a különbséggel, hogy nagyobb szerepet játszanak a műsorban a dalénekesnők; az elvezetésük sokféle: a kísérték, az „első szám”, akit nálunk „Hős Terkák”-nak hívnak, itt szerény „generica”, esetleg „livetta”, mire hírnévre tesz szert („amio” egy nő eljut odáig . . . „stella” lesz a rangja. A rózsás alkonyi színekben égő parkdszlet előtt állva mindannyik három dalt ad elő, rendszeren a szezon ismert slágereit és minden dalhoz villámsebességgel átöltözik a színialak mögött; mikor elkészült, a zenekar eljátsza a dal bevezetését, majd hirtelen elhallgat, a hölgy bevonul a sugólyuk elé, mire az orkeszter megismétli a bevezetést és miközben a közönség hangosan kommentálja a művész nő külsejét és ruháját, belekezd az éneklésbe.

Érdekes jelenség a mai „sovány divat” korában: a kövér nők már a színpadra lépésével határozott sikere van, ami zajos „á-á-á”-kiáltásban és elragadtatott fityülésben nyilvánul meg. Mert itt a füttyszó nem jelent balsikert: a bukás zenei kísérete az „ó-ó-ó”-üvöltés, az ugynevezett „beccare”

A siker jele az is, ha a publikum köréből felhangzik a lelkes felszólítás, hogy az illető művész nő minél kevesebb öltözékben is mutatkozzék be szeretett közönségének. (Ők ezt rövidebben és őszintébben fejezik ki . . .)

Könyörtelen ez a közönség a soványakkal szemben. A hegyes-könyöklű sovány hiába iparkodik, hogy minél pakkosabban adja elő sikamlós nótáit, a legjobb esetben mélyszégyen halgatás forradja az énekszámát. A soványságot csupán a „szériöz” énekesnők bo- csátják meg, az operaszínpadról kisiklott iskolázott „stella”-nak, aki komolysága jeléül mindenkor sleppes esti toalettet visel és „Tosca”-ból, „Butterfly”-ből, „Paraszitbecsület”-ből ad elő egy-egy áriát, gondosan vigyázván arra, hogy a közönség jól ismerje a darabokat és vele énekelhesse a szebb részeket.

Káprázatos sikere van újabban a „hubifrizurás” attrakciónak, aki szép stílusú ruhában, elvetemült kacsingatás közepette, előbb sikamlós nótát ad elő, aztán például egy hazafias dalt, a háborúba ment katona gyermekéről vagy a szenvedő anyáról. De minden va-

lamire való programban szerepel a nápolyi daloknak valamelyik speciálstája: Nápolyban minden tavasszal dalpályázatot tartanak és a díjazott művek villámgyorsan terjednek el egész Itáliában; tipikus ritmusu, édes melódiák, érzelmes szövegiük pótolja itt a francia „chanson”-t és a Zerkovitzot. Multkoriban meghallgattam újra egyszer a leglíresebb nápolyi énekesnőt, Donnarumma Elvirát; nagyon megváltozott, megöregedett, sötét haját vörösre festette és rövidre nyírta, hangja reszketős lett és érdes, egész lénye komikai jelleget kapott, — de ahogyan a nápolyi nótákat eladhatja, abban benne van a sós tengeri levegő, a Vezuv lejtőjén termett tüzés bor ize, a nápolyi kofa mulatságos veszekedése, holdvilágos szorrentói éjszaka, minden, minden . . .

És milyen áhitattal hallgatja a zsúfolt nézőtér Donnarummat! A hároméves gyermekek prosza tapsolták a tenyerecskéjüket, a csecsemők abba hagyták a szopást és a tapsviharból megrettenve, fülcsikét sivitással vegyültek bele az elragadtatott átváclóba . . .

(V. M.)

Egy ifju élet ára — 100 lej.

I.

Aradon tegnap délben a forgalmas Kossuth-uccában megfagyott az ebédre siető emberek ereiben a vér. Emberek, asszonyok, gyermekek és serdültek nyugodtan siettek haza és egészen addig, amíg a gyógyszerár elé nem értek, úgy érezték, hogy ereikben nyugodtan cirkulál a meleg vér. Csakgy mint máskor. Pontosan félegykor kezdődött a vérnek megfagyása. Örült sikoly előzte meg a fagyást, az emberek önkéntelenül is a magasba néztek és meglátták azt, hogy egy emeletes ház ablakában pólyásbaba fekszik. Csak egy pillanattig tartott az egész. A kisgyermek egyszerre csak megmozdult, az ablakból eltűnt a fehér pólya és a fehérség szép ivben zuhanni kezdett le a magasból.

II.

Reisz István órásinas egy aradi ékszerüzletben és a Kossuth-uccában lakik. Pontosan félegykor ér az emeletes ház elé. Ő is belekerül a sikolyáradatba és az ő ereiben is kezd megfagyni a fiatal piros vér. Hirtelen felnéz a magasba és látja, hogy egy nagy fehérség zuhan le a föld felé. Az egész csak egy pillanattig tart. Odaugrik az ablak alá, mert ő az ifjusági football-csapatban kapust játszik. Kitér a kezeit, hogy fel fogja a labdát. Csak úgy megsokkásból. Meg lélekjelenlétből. És kivédi a gölt. A fehér labda, a gyermek, egy ifju élet a kezeiben van. Nem zuhan a kemény aszfaltra. Nem zuzta magát halálra. Reisz István, a kapus megmentette az ifjusági csapat becsületét.

III.

Csoportosulás támad és előkérül a rendőr is. Először néz, hogy mit keres a pólyásbaba egy fiu kezében. Végül is előveszi a noteszt, hogy feljegyezze az esetet, mert a fiu csak bűnös uton jutott a gyermekhez. Már éppen nyálazza ceruzáját, amikor az emeletről lerohan a kétségbeesett anya és az apa. Általános kimagyarázás, a fiu megmenekül a felirástól és az anya boldogan szoritja magához gyermekét, aki még csak nem is sirt. Az apa benyul a zsebébe, kivesz egy ropogó — százelejt s átnyújtja a fiúnak. Ennyivel jutalmazza azt, aki megmentette gyermekét a haláltól. Az ereiben megfagyott vért a márciusi nap felolvasztja, majd apa, anya, gyermek, rendőr. Reisz István, százelejt, közönség el. Fél óra múlva a Kossuth-ucca már napirendre is tér afelett, hogy egy ifju emberélet csak száz lejt ér (k. s.)

HOGY ALL A LEJ?

1925 március 20-án 100 lejért adták:

Nálunk:

2.44 svájci frankot.

9.10 francia frankot.

33800 belföldi magyar koronát.

33600 osztrák koronát.

Zürichben 2.50 frankot

Párisban 9.25 frankot

Budapestben 34.900 koronát

Newyorkban 48.25 centet

Fegyencek szovjet-uralma Bulgáriában.

A bolgár szobranje megsemmisítette a kommunista-képviselők mandátumát.

(Szófia, március 20.) A bulgáriai Csikeo nevű községben a szomszédos fogházból kiszabadult 40 fegyveres bandita megszállotta a községházat és kikiáltotta a szovjeturalmat. Egy óra múlva a közeli helyőrségből katonaság érkezett Csikeoba, amely rövid ideig tartott uccai harc után a banda 11 tagját elfogta, míg a többiek elmenekültek. A szökött fegyvercek valamennyien börtönviselt

kommunisták. A gyakran megismétlődő kommunista puccsok a szobranjét is erélyesebb fellépésre készítették és ma, négy óra hosszat tartó vita után, a szobranje kommunista tagjainak távol-életében elhatározták, hogy Kabakcsoff, Nataroff, Kataszmanoff és Krahtunkoff kommunista képviselők mandátumait megsemmisítik és kizárják őket a törvényhozáshoz.

Vadok egy ismert politikus ellen.

A parasztpárt Stelian-Popescut sikkasztással gyanúsítja. — Pártlapok elkecseregett harca Bucurestiben.

(Bucuresti, március 20.) Bucurestiben már hetek óta elkecseregett hírlapi polémia folyik két ismert vezetőorganum: az Aurora és az Universul között. Ugyiszólván minden számban napvilágot lát egy-egy vád, gyanúsítás, vagy egyéb természetű becsületsértés. Ezúttal az Aurora az agresszívebb támadó és legújabb számában súlyos vádakkal illeti Stelian Popescut, az Universul főszerkesztőjét, az ismert politikust. Kérdezi tőle, hogy mi történt azzal a négymillió lejjel, amit a lap a közönségtől a nyomorgó diákság részére összegyűjtött, mert tudomása szerint eddig még egyetlen diák sem kapott egy lejt sem a nagyszögű diáksegély-alapból. A támadó nyilvános elszámolást követel. Az Universul azonnal válaszol a támadásra és

kijelenti, hogy a négymillióból diákokat létesítenek. Erre az Aurora újabb vádat szegez neki a lap társasága, de főleg a főszerkesztője mellének. Kérdezi Stelian Popescut, hogy mi történt azzal az egymillió lejjel, amit a két évvel ezelőtt elhunyt Take Jonescu miniszter szoboralapjára gyűjtött. A lap nagy garral hirdette, hogy szobrot kell emelni a nagy politikusnak és adakozásra szólította fel a közönséget. Összegyűjt: közel egymillió lej, de hogy, ezzel mi történt, azt nem tudja senki. Az Aurora itt is nyilvános elszámolást sürget. A megvádolt Stelian Popescu még nem válaszolt. Bucuresti politikai és sajtókörök kíváncsian várják, hogy mit felel a megvádolt főszerkesztő és még kíváncsibban azt, hogy mi lesz ennek az áldatlan és erősen politikai izü harcnak a vége.

Betörők éjszakai harca rendőrökkel

Izgalmas rablóüldözés Páris uccáin át.

(Páris, március 20.) Páris külvárosában, az Aboukir-uccában van az Albert Douck vászon- és selyemáru nagykereskedés. Az ismert cégnek a földszint és az első emeleten van dugszágon főszerelt raktára, amelyekben milliókra menő áruk vannak felhalmozva. A múlt napokban éjjel — amikor még elég sokan járiak a jól megvilágított uccában — egy hatalmas autó állt meg az üzlet mellett benyúló uccában. Az autóról négy férfi ugrott le. Az egyik az esőcsatornán felmászott az első emeletig, ott ügyesen benyomott egy ablakot, félretolta a zárakat, azután beugrott a szobába. Mindezek pillanatok műve volt. Ugyanily gyorsan, feltűnés nélkül sikerült kinyitni az első vászardönt és a három másik férfi besurrant a raktárba. Hogy a mesterségüket megértették és igazi szakértők voltak, az nemcsak abból tűnt ki, hogy mily egy-kettőre behatoltak a lezárt üzletbe, hanem abból a hozzáértésből is, amellyel az árukat kiválogatták. Csak a finomselymeket, a kímélő minőségű vásznavakat szedték össze. Mikor már a zsákmánnyal elkészültek, még egy kicsit körülnéztek, felfeszítették a pénztárt, kinyitogatták a lezárt fiókokat és azután, mint akik jól végezték munkájukat és teljes biztonságban érzik magukat, gondosan összecsomagolták a lopott árukat és kiosontak az üzletből. A nagy kötegekbe csomagolt árut felrakták az autóra, hárman már el is helyezkedtek a

kocsin és már éppen a negyedik is fel akar ugrani, amikor hirtelen közvelel közelükben feltűnt három biciklis rendőr. A soffőr, amint meglátta őket, megindította a gépet és vad iramban elszáguldott. A lemaradt betörő ezt látva, futásnak eredt. Az egyik rendőr a menekülő után vetette magát, míg a másik két rendőr a menekülő autót vette üldözöbe. A gyalog menekülő, amint a közeledő rendőrt észrevette, revolverből háromszor lőtt a rendőrré. Ez, hogy a lövéseket kikerülje, nagy köröket irt le, ezzel a betörő ismét nagy előnyt nyert és tovább futott. A rendőr újra utána eredt. A betörő ismét háromszor lőtt a rendőrré, de nem találta el; most a rendőr is lőtt és a betörő megsebesülve esett össze. A rendőr beszállította a legközelebbi kórházba. Ez alatt az idő alatt a másik két rendőr a legnagyobb elszántsággal üldözte az autót. A soffőr, amint a rendőrök közel értek, egy pillanatra felemelkedett és a rendőrökre lőtt. Az egyik rendőr megsebesült és az autó felhagyására esett, amely néhány lépésre magával hurcolta. Súlyosabb baja ugyan nem történt, de az üldözésben már nem vehetett részt. A szorongatott betörők, miután az autó a kocsit torlólása miatt nem mehetett gyorsan, kiugrottak a kocsiból és fegyverrel a kezükben törtek magának utat. Az egyetlen, még meg nem sebesült rendőr utánuk! Az egyik betörőnek sikerült egérutat nyernie, de a más-

kat a rendőr megragadta, leteper-te és a rendőrségre kísérte. A kihallgatásnál azután megnevezte társaságát is. A két elhagyott betörőnél a megmotozáskor a legfinomabb anyagból készült betörőszerszámokat, gummikeztyűket találtak. Szóval, jól fel voltak készítve, de azért mégis porul jártak a kötelességüket ismerő, bátor három rendőr önfeláldozó fellépése következtében. Érdekes még, hogy a rendőrök a menekülő autót számát feljegyezték. Mikor azután az autók nyilvántartásából kikeresették a gépkocsit és tulajdonosát, kiderült, hogy az autó egy előkelő, közismert egyén kocsija, amely azonban az egész éjszaka a garageban állott. Az előrelátó betörők tehát hamis számot szereltek az autóra. Most azután a börtönben töprenghetnek azon, hogy a rendőrség és a bűnöző világ örök küzdelmében ismét a rendőrség maradt a győztes.

Horváth Nusi bizik . . .

Erdélyi vendégszereplési körutrá indul a színpadra visszatért primadonna.

(Saját tudósítónktól.) Horváth Nusi, a stílusos erdélyi primadonna három estén át vendégszerepelt az aradi színházban. Taps, ismétlés, kihívás, volt bőven, a primadonna és az ő kedves közönsége megértették egymást. — Horváth Nusi, aki Aradról indult művészi pályájára, most ismét visszatért pár estére szülővárosába. Kissé halvány, mert sokáig beteg volt, váradi lakása leégett. Várad előtt kiugrott a robogó vonatból, mert katasztrófa történt, fiatal kora dacára már megtaposta az élet, de azért a szeméi csillognak, mosolyog, vidám, — optimista.

— Boldog voltam, hogy három estén át játszhattam szülővárosom közönsége előtt — mondja tulajadó melegséggel. — Nem vagyok elkényeztetett, allűrös primadonna, szeretek játszani, szeretem a színpadot és a közönséget. A hosszú és kényszerű szünetelés alatt sokat szenvedtem. Higyje el, nem frázis az, hogy a színésznek nem lehet elszínpad nélkül. Így vagyok én is.

— És a jövő tervek? — Vendégszereplések. Egyelőre nem szerződöm el. Vendégszereplésre hívnak Váradra, Kolozsvárra, Marosvásárhelyre és Szatmárra. Elfogadom mindegyiket. Azután majd meglátom, hogy mit csinálok. Hatalmas kár ért, mert amikor a váradi lakásom leégett, a tűz minden ruhámat elpusztította. A biztosításból pedig nem sok térül meg. De azért bizok, remélek, minden jóra fordul még.

Ahogy ezt mondja, nagy barana szeme a bizakodástól csillog, egész fiatal lényén átömlik a színpadhoz való határtalan ragaszkodás. Debrecen, Várad és Kolozsvár egykori dédelgetett primadonna visszatért a színpadhoz. Az első állomás Arad. És jönnek az új sikerek, új forró esték.

— Budapestről is több előnyös ajánlatot kaptam — mondja bucsúzól — lehet, hogy búcsút mondok Erdélynek. De ez még nem biztos. Most még Erdélyben vagyok és nem is olyan könnyű elszakadni ettől az erdélyi publikumtól.

SZÍNHÁZI MŰVÉSZET

Hazajáró lélek.

Színház 3 felvonásban, írta Zilahy Lajos. Bemutató az aradi Városi Színházban.

Zilahy Lajos kétségtelenül tehetséges magyar író. Süt a nap cí mű derűsen szép darabja szívből fakadt írás. sikert aratott mindenütt, ahol színtkerült. A dráma azonban nem szerencsés terén nem részére. Legalább is ma bemutatott Hazajáró lélek című darabja a Süt a nap után olyan idegenszerűen hat, mintha nem is ő írta volna. Komplikált lelki problémát volt a színpad, azonban az eszközöket, amikkel megcsinálja, avultak, idegenek a Ma színpadától. Az asszony vágyódik a csillogásra és már eljutott addig, hogy hajlandó a bűn útjára lépni. A férj, aki igen jámbor ember, előbb egy szép beszédet intéz a feleségéhez, majd átmegegy a másik szobába és szépen agvondurantja magát. Az özvegy még mindig ingadozik a bűn és az erény között, de a kritikus pillanatban mindig megjelenik vizítségűen a férj, hol egy hordár, hol egy másvalaké maszkjában és figyelmezteti az asszonyt. Az asszony már közel áll a tébolyhoz, végül úgy talál megnyugvást, hogy felesége lesz volt férje társának és a férj ezúttal egy munkás személyében megjelenik és áldását adja a frigyre. Közben van revolver, felémelt szék, amely lesújtani készül, hisztérikus sikoly és egyéb ehhez hasonló. Grand guignolnak nagyon is langyos, modern lelki drámának nagyon is rémes. Ilyen témáit ma csak Henry Bernsteinnel szabad nyúlni. A darabban kitűnő szerepek vannak. Fekete Mihály a férfi szerepben kitűnő volt. Igaz, erőteljes, néhol azonban tulpatétikus, az első felvétel után uralta és utolsó nagy jelenete után felzugott a taps. Másik nagy és szép szerep Mészáros Béláé, aki egy asszonyhódító grótot játszik. Ezt a karakter-típust igazán művészettel és tudással vitte a színpad. Darvas Ernő egy szerelmes és hü barátot játszott meg a töle már megszokott színészi nagyszerűséggel és rutinnal. Fekete Iréné a darab egyetlen női szerepe. Ez a kitűnő színésznő tegnap is igaz művészettel öntött formába egy gyötrődő, vajudó asszony lelkét. Soor Jenő, Sárközy Blanka, Szabadkay kisebb szerepeket játszottak. Az előadást alig fél ház nézte végig, amely tapsolt a hatásos felvonásvégeken. (K. s.)

* Alma Moodie aradi hangversenye. A kiváló ausztráliai hegedűművész ma este tartotta aradi hangversenyét a Kulturpalota nagy termében, amelyet a közönség csak félig töltött meg. A művész értektét már ismeri Arad közönsége, legutóbb aradi koncertje is a legmelegebb ünneplés jegyében folyt le. Így annál esodálatosabb, hogy a művész hangversenye nem vonzott több közönséget. Férfias és erélyes vonókezelése, amely érdekes nőiségének varázsával párosul, igaz gyönyörűséget szerzett Beethoven Kreutzer-szonátájával s Bolla spanyol szimfóniájával, valamint a rövidke tiszteletdíj Chopin,

Meggyorsítják az igazságszolgáltatást.

Ötven napon belül ki kell tüzni minden tárgyalást.

(Bucaresti, március 20.) Az igazságszolgáltatás ügymenete ellen régóta panaszkodnak úgy a pereskedő felek, mint az ügyvédek, de maguk a bírók is. A sok személyi és egyéb változások miatt az utóbbi időkben már annyira rosszabbodott a helyzet, hogy egyes ügyekben hónapokig nem történhetett semmiféle bírói intézkedés, még a tárgyalás kitűzésére sem került sor. Volt ebben az ügyben több anket, amelyeken

résztvettek az ország összes társai elnökei, de mindeddig nem sikerült megváltoztatni ezt a káros helyzetet.

Most bucuresti jelentés közli, hogy Marzescu igazságügyminiszter két javaslatot is terjesztett a minisztertanács elé a bíróságok átszervezésére vonatkozólag és a perek gyors lefolytatása érdekében. A javaslatok legfontosabb rendelkezése az, hogy a tárgyalásokat legkésőbb 50 napon belül ki kell tüzni.

Nyolc év után felfedezett gyilkosság.

A feleség megölte férjét és feldarabolta a holttestet.

(Budapest, március 20.) A Kecskemét közelében levő Szank-Móricgát községben borzalmas gyilkosságot fedeztek fel. A csendőrség bizalmas feljelentést kapott, amely szerint Tóth Mihály 1917-ben eltűnt gazdálkodót a felesége gyilkolta meg és feldarabolta. Az asszonyt vallatóra fogták, aki csakhamar megtört és beismerte, hogy ő gyilkolta meg az urát. Azzal védekeztek, hogy a férje rosszul bánt vele és részegségében többször rátámadt. Egy ilyen alkalommal önvédelemből felkapta a sarokban álló töltött fegyvert és Tóth Mihályt agyonlőtte. A hullát azután kihurcolta földjükre, ahol elástá. A holttestet a mondott helyen meg is találták, de

megállapították, hogy az asszony elásás előtt feldarabolta a férje holttestét. A holttestet, amellyel bentiális tettét végrehajtotta Tóthné, meg is találták. A boncolás fogja megállapítani, hogy Tóthné miképpen követte el a gyilkosságot, mert az eddigi jelek szerint az asszony a férjét álmában gyilkolta meg, úgy, hogy egy késsel elvágta a nyakát. Ezt valószínűvé teszi a tanúk vallomása is, amelyek szerint Tóth Mihályné a gyilkosság elkövetésére előre készült. A háborús időkben azonban Tóth Mihály eltűnése fölött hamar napirendre tértek és az asszony nyugodtan gazdálkodott a férje meggyilkolása néven megkaparintott birtokon.

Kié lesz a huszmillió jutalom.

Holtpontra jutott a nyomozás Leirer Amália meggyilkolása ügyében. — Sagulyné kisfia számára kérte a Leirer Lőrinc által kitűzött huszmilliót.

(Budapest, március 20.) Leirer Amália gyilkosának, Pödör Gyulának még mindig nincs semmi nyoma. Most már teljes határozottsággal megállapították hogy Pödör Gyulát Budapesten utoljára február 26-án látták egy aradi-uccai kávéházban. Azok a tanúk vallomások, amelyek arról szóltak, hogy ezután is látták Pödört Budapesten, tévesnek bizonyultak. Pödör összes ismerőseit és rokonait sikerült kinyomozni a rendőrségnek, akiknél azonban nem találtak olyan adatot, amelyből arra következtethetnének, hogy a gyilkos hol tartózkodik. Saguly Ferencet és Bolla Józsefet ma szállították át a rendőrségről az ügyészség fogházába a bűnjelekkel együtt. A rendőrség ugyanis már nem reméli, hogy az ő vallomásaik a még nem tisztázott kérdések kiderítésére vezetnének. Az ügyészségre való elszállítás előtt megjelent a rendőrségen Saguly felesége és férjétől érzékeny búcsút vett. Az asszony

mindenét eladja, gyermekét az állami gyermekmenhelyen helyezi el és ő maga is ott fog állást vállalni. Ott várja meg, amíg férje a börtönből kiszabadul. Saguly kérte az asszonyt, hogy gyermeküket istenesen nevelje és rendszeresen iskoláztassa. Sagulyné ezután a Leirer-bűnyűgy referensénél jelentkezett és kérte, hogy a Leirer Lőrinc által letett 20 millió jutalmat, amely férjét illetőleg kisült illeti, folyósítsák. Kérését nem teljesítették, mert a pénz felett a rendőrség csak az ügyészség és dr. Sándor László hozzájárulásaival rendelkezhet. A rendőrségen különben is az a nézet alakul ki, hogy a jutalomdíj sem Sagulyt, sem hozzátartozóit nem illeti meg, mert Saguly egy ideig a rendőrséget félrevezette és csak akkor vallott, amikor azzal gyanúsították, hogy ő is részes a gyilkosságban s ezt is csak azért tette, hogy magát kimentse. Vallomását tehát nem saját jószándóból tette.

Sarasate, Kreisler, Granados, Paganini és Moszkowsky szerzeményekkel is. A közönség zúgó tapsviharral köszönte meg a művész minden számát. Alma Moodie a mai estét is legszebb sikerei között könyvelheti el. A zongorakíséretet Alexandrescu Alfréd zongoraművész látta el finom művészetével. (b. i.)

* Az aradi színház heti műsora a következő: Szombaton: Délután 4 órakor Hazajáró lélek, Fekete Mihállyal. Este román előadás.

Vasárnap: Délután fél 3-kor Postás Katica, operette. Bemutató. Rendes helyárrakkal. Fél 6-kor Postás Katica rendes helyárrakkal, este román előadás. Hétfőn: Postás Katica, operette. Kedden: Postás Katica, operette. Szerdán: Délután fél 3-kor Nótás kapitány, operette. Zilahy Irén és Misoga László búcsuja. Fél 6-kor Kis muszkák, vigjáték. Fekete Mihály és a drámai társulat búcsuja. Fél 9-kor Postás Katica, operette, Lengyel Irén és Szücs Laci búcsuja. Utolsó előadás.

* Klábriszverseny az aradi Thália-kabareban. Két nap óta egy érdekes kártyacsatának a színhelye a Thália-kabaré. Győző Alfréd, Inke Rezső, Nádassy Ernő és az öreg Ladiszlay versenyeznek, hogy ki tud jobban klábriszt játszani. Mind-egyik azt állítja külön-külön, hogy ő tud legjobban. Ezúton hívjuk meg a közönséget, legyen döntőbíró ebben a „klábriszpárti“-ban és mondja meg ki vigye el a pálmát. E helyütt említjük meg, hogy máától kezdve újra terített asztalok állnak a közönség rendelkezésére, ahol étel- és ital-neműek lesznek kiszolgálva. Dohányozni lehet!

* Hazajáró lélek. Zilahy Lajosnak pénteken este bemutatott nagyszerű színművét, a „Hazajáró lélek“-et szombaton délutáni előadásban kapja a közönség. Szombaton csak ezt az egy délutáni 4 órai kezdetű előadást tartja a színház, mivel este román előadás van. A főszerepeket ezúttal is Fekete Mihály színigazgató, Fekete Irén, Sárközy Blanka, Mészáros Béla, Darvas Ernő és Soor Jenő játsszák.

* Postás Katica, Zerkovitz Béla és Harmath Imre kiváló slágeroperettjéből, a Postás Katicából a színházban Fekete Mihály színigazgató rendezése mellett már nagyban folynak a próbák. A vasárnap esti román előadás miatt a bemutatott rendezés helyárrak mellett fél 3-kor tartják meg és a fél 6-os előadásban is a Postás Katica kerül színpadra. A premierbérlet, tekintve, hogy a színház ezeket a bérleteket este szokta adni, hétfőn kapják az újdonságot.

* A színtársulat búcsuja. Szerdán utolsó előadását tartja a színház, amely három előadás keretében, a búcsúadások jegyében folyik le. — Fél 3-kor Zilahy Irén és Misoga László búcsúznak a Nótás kapitányban, fél 6-kor Fekete Mihály színigazgató és a drámai társulat a „Kis muszkák“-ban, fél 9-kor Lengyel Irén és Szücs Laci a „Postás Katicá“-ban.

Curzon meghalt.

Hírnevés angol politikus elhunyt.

(London, március 20.) A világpolitika porondjáról ma ismét egy jellegzetes és sokat szereplő egyéniséget szolgált el a halál. Londonban meghalt lord Curzon, volt külügyminiszter, az angol politikus markáns típusa, aki az utóbbi években állandóan szerepelt a világsajtóban, amikor Versaillesról, Trianonról volt szó Párisban, Londonban, Genuában, Lausanneban és a többi konferencia-városokban. Curzon, teljes néven Georg Nathaniel Curzon, Earl of Kedleston, 1859-ben született a legismertebb és egyik legősibb angol arisztokrata családból. Már korán a politikai pályára lépett és 1899-től 1905-ig indiai alkirály. Azután hazajött és aktív részt vesz a politikai életben. Lloyd George expozált híve s 1919-től 1924-ig Lloyd George kormányában külügyminiszter. Az angol konzervatív imperialista külpolitika irányítója és beszédeitől visszhangzik az egész világsajtó. Kitűnő ismerője a keleti kérdésnek, amelyről több nagy munkája jelent meg. Rövid ideig betegeskedett és ma reggel fél hatkor meghalt. Halálával a legértékesebb európai politikusok egyike szállt a sírba.

HIREK

A rakoncátlan Tavasz.

A természettudósok által felállított törvények alapján, a tavasz, az az örökké fiatalos kedvű, széles és duhaj legény, a mai napon meg kell hogy kezdje hivatalos működését. A tavasz azonban ellenzékieskedik. Nem hajlandó alkalmazkodni a száraz paragrafusokhoz. Széles jókedvében a telet idő előtt visszakergette a sarkok felé és langyos fuvallatával összetépte a bércek hőköpenyegét. Így történt meg az a csoda, hogy a szélmozgás és korcsolyázás időszakában rúvoztak a fák és életre keltek a füvek a meleg napsütés alatt. A természettudósok törvényei csődöt mondtak. Tavasz volt a télben és amikor a tavasz közeledtét vártuk, visszajött a tél. De most már elég volt a rakoncátlanokból. Március 21. van és jönnek a gölyök meg a fecskék, kezdődik a szántás, a vetés. Szép melegek van szükség, néha-néha egy kis esővel; most már higgadt, nyugodt, szép tavaszt várunk, amely alkalmazkodik a törvényhez. A tudósok pedig, ha megcsinálták a törvényt, igyekezzenek annak érvényét szerezni. Büntessék meg az ellenszögölőt, még akkor is, ha azt meg hívják, hogy Tavasz.

— A közigazgatási reform a szenátus előtt. Bucurestiből jelentik: A szenátus éjeli ülésén megkezdtek a délutáni ülésen általánosságban elfogadott közigazgatási reformról szóló javaslat részletes vitáját. A javaslatot a 8-ik szakaszig bezárólag részleteiben elfogadták.

— Az aradi villamos vasut ügye. Arad város vezetősége elhatározta, hogy az aradi villamosvasut építésének szerződés tervezetét több példányban kinyomatja. A szerződés tervezet a város elnöki a hármass bizottság összes tagjainak tanulmányozás végett. A tanulmányozásra tíz napi határidőt szabott meg a város vezetősége, amelynek letelte után tilos össze a hármass bizottság. A bizottság összehívása előreláthatólag április ötödikén fog megtörténni. Az ülésen a bizottság tagjai ki- alakult véleményét terjesztnek elő és valószínűleg két ülésen teljesen letárgyalják a szerződés-tervezetet.

— A hallei tüntetés áldozatai. Halleből táviratozzák: A hallei kommunista gyűlésen történt összeütközés kommunistaáldozatainak holttestét ma boncolták fel és megállapították, hogy nagy részüket nem agyonlőtték, hanem a tolongásban agyonnyomták.

— Uj házhelyek Aradon. Arad város építészeti bizottsága ma foglalkozott a Pozsgai-féle telek parcellázása iránti kérelemmel. A telek területe hét hold és 1044 négyszögöl és a tulajdonosok hatvan házhelyre szándékoznak osztani. A bizottság a parcellázási tervezetet javaslatával együtt áttette a városi tanácshoz.

— Malmok vizsgálata Timisoarán. Turcanovic belügyi vezérfelügyelő ma Temesvárra érkezett és felülvizsgálta a malmokat. Megállapította, hogy a terményrendeletet mindenütt pontosan betartják és a bejelentett lisztkészleteket mindenütt jelenben találta.

Eltűnt Budapesten egy duggazdag nagykereskedő.

Megdöbbentően titokzatos eset a magyar fővárosban. — Hétfő este óta nyomavészett Kardos Béla miskolci vasnagykereskedőnek.

(BUDAPEST, március 20.) Reflektálmegvilágítás foglalkoztatja a budapesti rendőrséget. Egy budapesti ügyvéd kedden délután bejelentette a főkapitányságon, hogy bátyja, Kardos Béla duggazdag miskolci vasnagykereskedő, aki szombaton érkezett a magyar fővárosba, hétfőn délután hat óra körül nyomtalanul eltűnt.

Öngyilkosságra senmi oka nem volt és így minden valószínűség mellett szól, hogy

Kardos Béla valami bűntény áldozata.

Ezért a család a rendőrség legszélesebbkörű nyomozását kérte az eltűnt kereskedő hollétének kiderítésére.

Kardos Béla, aki

dr. Kardos Géza ismert aradi gyermekorvos, volt gyermekmenhelyi igazgató bátyja,

a miskolci Kardos és Bárdos vasnagykereskedő-cég egyik tulajdonosa, Miskolcon gyönyörűen berendezett villája, épülőfélben levő háromemeletes bérpalotája és olyan üzleti raktára van, amely

maga is megér két és fél-három milliárd koronát.

Künnlevőségei több mint egy milliárdot tesznek ki, viszont tartozásai nem tesznek ki többet, mint másfél milliárdot, tehát a nyomozás első pillanataiban már el kellett vetni azt a gondolatot, hogy öngyilkosságról, vagy üzleti differenciák miatt való eltűnésről lett volna szó.

A kereskedő a legpéldásabb családi életet élte, tehát családi körülményeire sem vezethető vissza. Egész budapesti tartózkodása alatt üzleti ügyeit intézte. Szombat délután érkezett Budapestre, ahol az Astoriában szállt meg.

Este a Vasas-bálon volt. Vasarnap korán délielőtti üzleti ügyeit intézte és a nála levő 80—90 millió koronából 60 milliót a Weisz Manfréd-irodában kifizetett.

A vasárnapot Erzsébetfalván töltötte édesanyjával,

ahol két testvére Kardos Ernő és Elemér ügyvédek szintén jelenvoltak. A hétfői napon egész esti hat óráig üzleti ügyeit intézte, üzleti látogatásokat tett, majd a Weisz Manfréd-irodából azzal bucsuzott, hogy Erzsébetfalvára megy ki édesanyja látogatására. Közben hóvihár támadt, s valószínűleg ez volt az oka, hogy hat óra körül este szállodájába ment, s ott cipőjé váltott. Negyed hét tájban távozott az Astoriából és

— Köszállítás Aradnak. Arad város gazdasági bizottsága a napokban pályázatot hirdet 650 vagon terméskő szállítására. Egyben tervbe vette azoknak az utcáknak az újra kövezését, amelyeknek kőburkolata hibás.

— Egy millió kártérítés egy anya és egy gyermek életéért. Csak a napokban irtunk arról a pertől, amit Mihályi Irén a félix-fürdői katasztrófának igen súlyos sérültje indított a nagyváradi törvényszéken a CFR ellen három millió lej kártérítési összeg erejéig. Egyidejűleg folyik a törvényszéken Váczi Gyula

ettől a pillanattól nyomavészett.

Senkisémm tudja merre ment és hová tartozói, akik tudják, hogy 20—30 millió korona volt a zsebében, attól tartanak,

hogy bűntény áldozata lett.

A bejelentés után a detektívek egész légiója kezdte keresni az eltűntet, aki közepes termetű, feltűnően dug szemöldökű, intelligens, soványarcu ember és eltűnésekor zöld puhakalapot, sötétbarna zakót, elegáns szürke városi bundát és gummitalpu cipőt viselt.

A kihallgatott hozzátartozók a részletes adatok tudatában biztosra veszik, hogy

anyagilag semmiesetre sem készíthették Kardost az eltűnésre.

A feleségét csak néhány nappal ezelőtt küldte Abbáziába üdülni. Tanu van rá, hogy egy büffében este hat és hét óra között 50—60.000 koronáért hideg vacsorát vásárolt, már pedig

aligha vásárolt vacsorát az, aki utolsó útjára indul.

Ez ellen szól az is, hogy az Astoriában megtalálták Kardos egyik tárcáját 130 dollárral, tehát csak a 20—30 millió magyar korona volt nála. Ugyancsak a szállodában maradt minden irata és igazolványa. Ruházódása, átöltözködése mind egytől-egyik azt igazolják, hogy pusztán hozzátartozóinak megintatására készült Erzsébetfalvára. — A rendőrség feltevése az, hogy Kardos villamoson mehetett Erzsébetfalvára, s a sötétben előbb szállt le a villamosról mint kellett volna és így az esti órákban amugy is eléggé veszedelmes helyen,

valami üres, elhagyott teleken, vagy az erzsébetfalvai kiserdő környékén jutott a hóvihárban olyan szerencsétlen körülmények közé,

hogy valami bűncselekmény áldozata lehetett, bár azt sem tartja a rendőrség kizártnak, hogy az Astoria környékéről csalták el Kardost valahová valamilyen ürüggyel. A mozgósított detektívek, akik nagy apparátussal láttak hozzá a kutatáshoz, már végigjárták minden körülményt és szanatóriumot, a nyomozás szakadatlanul a legerélyesebben folyik, azonban minden teljesen eredménytelenül. A család tíz millió korona jutalmat tűzött ki annak, aki a rendőrséget az eltűnt nagykereskedő nyomára vezeti. Hozzátartozói, családtagjai és ismerősei körében érthetően nagy az izgalom Kardos Béla megmagyarázhatatlan eltűnése miatt.

nagyváradi vasuti tisztviselőnek ugyancsak a félix-fürdői katasztrófából eredő kártérítési pere. A lapok a vasuti katasztrófa alkalmával sokat írtak arról a megrendítő tragédiáról, mely Váczi Gyulát és családját érte. A tisztviselőnek felesége és nyolc éves Gyula nevé fia csokája a karambol következtében a kocsi alá került és mindketten ott lettek halálosan. Azóta hosszú idő telt el és Váczi Gyulának, aki a vasutnál teljesít nehéz szolgálatot, anyát kellett vinni házához, mert még két leánya — a kik közül az egyik már 18 éves — és egy fia van. A gyermekeket ruház-

ni, neveltetni, iskoláztatni kell és mindez olyan összeget igényel, mely a szerény tisztviselői fizetéséből alig telhet. A szerencsétlen apa tehát elhalt feleségéért és kis fiáért egymillió lej kártérítést kér a CFR-től.

— Az aradi sziguranca felhívása. Az aradi állambiztonsági hivatal felhívja a kövekezőket, hogy tartózkodási engedélyeiket jelentkezzenek az idegeneket ellenőrző ügyosztálynál, Zamfir komisszárnál: Varga Jenő, Kaltenecker Anna, Kaltenecker István, Reismann Rózsi, Krivusz János, Hubert Alfréd, Lechner Lujza, Piarenszki Mária, Surina Anna, Schneider Borbála, Pallai Irma, Weiszler Herman, Szántó István, Török Ervin, Müller Cecília, Bogyó György, Visotzki János, Vidra Sarolta, Szentjóni Gyula, Hüdvegi Ilona, Kaltenecker György és Vagner József.

— Ujjáépítik a leégett világhíres londoni panoptikumot. Londonból táviratozzák: A leégett Tussaud panoptikum 250.000 fontra biztosítva volt és így a tűz által okozott kár teljesen megtérül. Az elégett vizbábokat újra fogják önteni.

— Sirköavatás. Néhaj Hirschfeld Márkus sirköavatása vasárnap délielőtti 11 órakor lesz az aradi ortodox temetőben.

— Farkasok pusztítása Olaszországban. Rómából táviratozzák: Firenze környékén a nagy hideg miatt a farkasok behatoltak a falvakba és az állatállományban nagy károkat okoztak.

— Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár részvénytársaság ma szombaton délután 4 órakor tartja 35-ik rendes közgyűlését saját székházában (Bul. Ferdinand 3—5.)

— Nem sikerült a timisoarai Józsefnapi vásár. Tegnap és ma volt Temesváron a hagyományos Józsefvásár, amely igen gyenge volt. Gyenge állatfelhajtás mellett az árak nagyon magasak voltak és így kevés adásvétel történt.

— Felmentés kuruzslás vádjáról. Kosák Mária aradi lakos ellen kuruzslásért hivatalból eljárás indult meg, mert Simon Teréz aradi asszonytól azzal, hogy eltűnt fiának lakhelyét kuruzslással kikutatja, ajándékokat fogadott el. A mai törvényszéki tárgyaláson megállapítást nyert, hogy Kosák Mária a kuruzslásra nem önként ajánkozott és azért nem követelt honorariumot és a bíróság így a kuruzslás büntetése alól felmentette.

— Gyanus holttest a Holtmaros mellett. Ma a kora reggeli órákban Aradon a városi kertesét közlemben a Holtmaros partján egy 50—60 év körüli férfi holttestére akadtak a járókelők. Azonnal értesítették a nyomozó hatóságokat és csakhamar megjelentek a helyszínen az ügyeletes hatósági orvos és a rendőrség. A vizsgálat úgy taláta, hogy a szerencsétlen ember nem természetes halállal halt meg. A hullán gyanus foltokat fedezett fel az orvosi vizsgálat. A nyakon és háton zúzódások láthatók. Zsebeiben talált írásokból megállapították, hogy a szerencsétlen Lingurár János aradi születésű napszámos. A holttestet az első temető halottasházába szállították, ahol holnap felboncolják. — Egyben nyomozás indult meg annak kiderítésére, hogy mi okozta Lingurár János halálát.

Papír és írószerek

Sándor Hrlagrodában, Arad, 10199

— Dinamit a vonatban. A Resicáról tegnap reggel Temesvárra érkezett személyvonat egyik kocsiában az utasok kiszállása után a vonatot átkutató kalauzok 22 kilogramm dinamitot találtak egy nagy csomagban. A robbanószert átadták a katonaságnak, egyben nyomozás indult meg annak kiderítésére, hogy ki volt a dinamit tulajdonosa.

— Béreljen Kerpel könyvtárban!
— Gyöngéd és hamvas arcbőr a szépség főkélléke. Hogy ezt elérje, keverjen mosdóvizébe eredeti MACK féle KAISER BORAX-ot, amely egy természetes és ártalmatlan szer az arcbőr ápolására.

Feléled

a magyar főrendiház.

Képviselők vitája a jogfolytonosság helyreállításáról.

(Budapest, március 20.) A magyar nemzetgyűlés közjogi és igazságügyi bizottsága ma ülést tartott, amelyen Illés József előadó betérjesztette a főrendiházi törvényjavaslatot. Az előadó kijelentette, hogy a jogfolytonosság megköveteli a két kamarás rendszert. A javaslat a régi főrendiházból megtart mindent, de viszont a modern viszonyok következtében újításokat is hoz be. Szerinte a javaslat jelentős lépés a régi alkotmányosság megzavart rendjének helyreállítására s ezért elfogadásra ajánlja. Az előadó után elsőnek Farkas Tibor szólalt fel, aki azt hangsúlyozta, hogy miután a felsőházi törvényt a jogfolytonosság elvének alapján kell megcsinálni, tehát a törvényt a nemzetgyűlés a régi főrendiházzal egyetértőleg alkossa meg vagy olyan módon, hogy a régi főrendiház a tanácskozásokba bekapcsolódjék, vagy olyan módon, hogy nyilatkozattal járuljon hozzá az új törvényhez. A nemzetgyűlés azonban szerinte egyedül nem határozhat. Felszólta a javaslat tökéletlenségeit és helytelenítette, hogy a javaslat az ideiglenes államfőnek kinevezési jogot ad ahelyett, hogy a kinevezendőket inkább francia minta szerint a nemzetgyűlés választaná meg. A javaslatot nem fogadja el. Lukács György volt a következő szónok, aki szintén jogfolytonossági hiányt lát és ezért a javaslatot elfogadja. Majd gróf Bethlan István miniszterelnök beszélt, aki kijelentette, hogy a jogfolytonosságot ma már lehetetlen helyreállítani, minthogy a nemzetgyűlés rendelet alapján jött létre és ez már jóvá nem tehető. Kaas Albert volt az utolsó szónoka, aki kijelentette, hogy a jogfolytonosság helyreállítását ő is lehetetlennek tartja, de az az álláspontja, hogy az átmeneti kormányzat keretében a régi főrendiház is helyreállítható. A

Szünetel a magyar nemzetgyűlés.

Budapestről táviratozzák: A nemzetgyűlés mai ülésén elhatározta, hogy március 31-ig szünetre megy és akkor is csak egy napra jön össze, hogy meghosszabbítsa a választójogi bizottságnak adott terminust, továbbá elfogadja a mezőgazdasági hitel akadályainak elhárításáról szóló törvényjavaslatot, amelyet ma terjesztettek be. Ezután a nemzetgyűlés április 15-ig ismét szünetet tart.

Harmincszorosa emelik az üzletbéreket.

A miniszter állítólag hajlandó átmeneti intézkedést tenni az üzletbérszerződések ügyében.

(Bucuresti, március 20.) Dacára a nap-nap után megjelenő miniszteri nyilatkozatoknak, a kereskedők remélik, hogy az üzletbérszerződések ügye még mindig nem befejezett dolog. Most egy újabb megoldási módról kelt ellenőrizhetetlen hír szárnyra, amely szerint a lakbérleti szerződések megváltoztatásáról nem lehet szó, hanem ahelyett egy új törvényt akarnak életbeléptetni, amely minden spekulációt és így az üzlethelyiségekkel való nyereszkesedést is megszünteti és a bérletek díjait a háború folyamán

beállott általános megdrágulás arányában emelné. Állítólag ezt az összeget a háború előtti bérek harmincszorosában akarják megállapítani. Ma különben ismét megjelent ebben a nagyfontosságú ügyben egy miniszteri nyilatkozat. Marzesou igazságügyminiszter előtt megjelentek Niculescu bucuresti helyettes polgármester és Tuili Richard a cluji Siatul Negustoresc elnöke és a miniszter olyan kijelentést tett, hogy a kormány hajlandó átmeneti intézkedések életbeléptetésével a kereskedők üzletbérleteinek ügyét megoldani.

vita folytatását március 26-ikára halasztották.

Az orvosnő tragédiája.

Fischer Olga öngyilkosságot követett el Bucurestiben.

(Saját tudósítónktól.) Bucurestiből rövid hiradás érkezik, amely arról tudósít, hogy ott az Apollószállóda egyik szobájában Fischer Olga dr. orvosnő tegnap öngyilkosságot követett el és hogy az állapota súlyos. A rövid hír mögött egy egzaltált és kegyetlenül megtépzott nő szomorú tragédiája húzódik meg. Fischer Olga egy sibiui vezértörzsorvos leánya, Prágában szerzett orvosi diplomát és pár évig működött az oradea-marei katonai kórházban, mint orvosnő. Azután jöttek a szerelmek, elhagyta a kórházat, megszegte a katonai fegyelmet és a szerelmekbe is egy kis hiba csuszhatott, mert nemsokkal később Váradon elkövette élete első öngyilkosságát. Meggyógyították és egyszerre csak Aradon tűnt fel. Szállodában lakott, elfogyott a pénz, visszaéltek a hiszékenységgel, a régi szerelem sebé még mindig nem gyógyult be és jött a mérgepothár, a veronállal, majd utána az aradi közkórház. Ismét kigyógyították és a boldog talan nő eltűnt Aradról. Hogy közben hol volt, hol követett el ismét öngyilkosságot, nem lehet tudni. Most a bucuresti Apollószállóda egy kis szobájában emelte ismét szájához a mérgepotharat. Amikor kihallgatták, elmondotta, hogy azért akart megválni az élettől, mert vőlegénye, aki miatt született elhagyta, igen rosszul bánt vele. A makacs öngyilkos talan ezuttal elérte célját és nyugtot talál az anyyira keresett halálban, mert az orvosok nem igen bíznak a felépülésében.

Szabadon a Luvrul tulajdonosa.

Az aradi ügyészség szabadlábra helyezte — két havi vizsgálati fogság után.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszék vádtanácsa dr. Barbara Sever táblabíró elnöke alatt ma foglalkozott Singer Artur, a Luvrul-cég tulajdonosának szabadlábrahelyezési kérelmével. Singer Artur — mint ismeretes — körülbelül három hónappal ezelőtt fizetéképtelenséget jelentett be és kényszeregyezséget kért maga ellen az aradi törvényszéktől, a kényszeregyezséget el is rendelték, időközben azonban a hitelezők csalásért és hitelezők kijátszásáért feljelentést tettek Singer Artur ellen. Ennek alapján a bíróság a Luvrul nagyáruházat bezáratta, a rendőrség pedig Singer tulajdonost letartóztatásba helyezte. Két hónappal ezelőtt került vizsgálati fogságba Singer Artur, aki ezalatt több ízben kérte kaució ellenében is szabadlábrahelyezését, de a bíróság kérését minden alkalommal elutasította. A Luvrul-cég kényszeregyezsége ügyében az elmúlt héten tartották meg az aradi törvényszék cégbíróságán a kényszeregyezségi tárgyalást, amely — mint ismeretes — eredménytelenségűleg végződött. Ekkor újabb szabadlábrahelyezési kérelmet nyújtott be dr. Miclea védőügyvéd által Singer Artur a vádtanácsához, amely a mai tárgyaláson most már nem találta indokoltnak a kereskedő további fogvatartását, mivel a kényszeregyezés folytán a csalás büntette csalás vétségévé minősült át és elrendelte Singer Artur azonnali szabadlábrahelyezését. A Luvrul-cég tulajdonosa ma délelőtt elhagyta az aradi ügyészség fogságát.

Montecarlói történet.

Másfél millió frankot nyert bakkon Dungyerschky Lázár kitagadott unokaöccse.

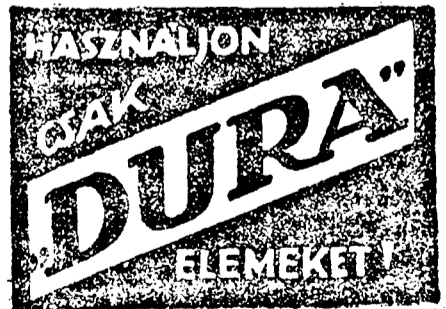
Montecarlonak nagy szencácója van. Az éjszaka világában jól ismerik dr. Georgievics Istvánt, a néhai bácskai nábob unokaöccsét, akit könnyelmű és viharos élete miatt nagybátyja, Dungyerschky Lázár, a családból kitagadott. Ez a fiatalember hatalmas birtokát meglehetősen rövid idő alatt elvesztette s családjával ma sem tart fenn érintkezést. Néhány nappal ezelőtt Georgievics István dr. a montecarlói kaszinóban rövid 3-4 óra leforgása alatt 1,400,000 frankot nyert. A nyereség után hidegvérrel felállt a bakkasztal mellől és kijelentette, hogy ebben az életben nem vesz többet kártyát a kezébe...

Még ugyanezen a napon az új-jászületett gazdag fiatalember sürgősen eljegyezte magát. A reggeli órákban történt a milliós nyereség és délután megtartották a hivatalos eljegyzést is. A menyasszony, a párisi Olympia-színház szép és fiatal táncosnője. A lakodalmára természetesen meg voltak hívva a montecarlói arisztokraták nemzetközi serege és a Casino igazgatósága, a krupiékkal és a teljes személyzettel együtt... Hozzá tartozik a történethez, hogy az érdekes eljegyzésen 550 üveg Mummot ittak meg. Mikor vége volt a szerencsés vőlegény, és a boldog menyasszony, az első expresszvonattal Párisba utazott.

Néger ember — fehér nő,
Fogak a Farmodont-töltendőklő!

SPORT

O AMTE-ATE bajnoki focibálmérkőzés vasárnap, március hó 22-én délután négy órakor az óvártéri sporttelepen. — Előzőleg AMTE II. és ATE II. szövetségi díjmérkőzés.

— Letartóztatott csendőrmester. Ma beszállították a temesvári ügyészség fogházába Crasovan Illés csendőrmestert, aki Murány és Monostor községekben tejesüzem szolgálatot és közben határőri több határőrt és rablási követelt el.

KÖZGAZDASÁG

Lisztostrom Arad ellen.

Az erdélyi városok Aradtól kérnek fehér lisztet.

(Saját tudósítónktól.) Arad város terményellenőrző bizottságához az utóbbi időben számos kérvény érkezett csaknem az összes erdélyi városokból, régi őrlésű kenyérliszt kiutalása végett. Arad város ugyanis még mindig nagymennyiségű fúzóliszttal rendelkezik és így módjában áll, hogy a közönség ilyen irányú szükségleteit megfelelően ellássa. A többi erdélyi városok nagyrésze azonban rá van kényszerítve az egy típusú integrál-liszttől süített kenyér fogyasztására. Az aradi ter-

ményellenőrző-bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott a beérkezett kérvényekkel és úgy határozott, hogy ezentúl csak abban az esetben hajlandó régi őrlésű lisztet a kérvényezők rendelkezésére bocsátani, ha az illető városok maximális áron a kért lisztmennyiség súlyának megfelelő búzát bocsátanak Arad város rendelkezésére. Az így kapott búzából ugyan, mint ismeretes, kizárólag integrál lisztet szabad őrlni, azonban a város feltétlenül biztosítani akarja a lakosság integrál-kenyérrel való ellátását.

Zürichben 2.50, Párisban 9.25 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Március 20.) Francia frank 11, svájci frank 41, dollár 208, dinár 3.20, szokol 6, lira 8.40 angol font 1000. **Kifizetések:** Budapest 338, Bécs 336, Prága 6.25, Zürich 41, Milánó 8.50, London 1004, Páris 11, Newyork 210, Belgrád 3.40.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Március 20.) Amsterdam 207.15, Newyork 517.75, London 2479, Páris 26.85, Milánó 21.08.75, Prága 15.40, Budapest 0.0072, Belgrád 8.18.75, **Bucuresti** 2.45, Varsó 0.99.87.50, Bécs 0.0073.25.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Március 20.) Amsterdam 207.15, Newyork 517.75, London 2479.50, Páris 26.85, Milánó 21.07.50, Prága 15.40, Budapest 0.0072, Belgrád 8.17.50, **Bucuresti** 2.45, Varsó 0.99.87.50, Bécs 0.0073.25.

A ZÜRICH UTOTŐZSDÉN a lej 2.50.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Március 20.) **Kifizetések:** Páris 10.90, London 1006, Newyork 208, Milánó 8.56, Zürich 39.60, Bécs 0.0030, Prága 6.20. — **Valuták:** Napoleon 765, arany-márka 48, leva 1.40, török lira 1.04, angol font 990, francia frank 10.85, svájci frank 39.50, lira 8.50, drachma 3.40, dinár 3.30, dollár 207, lengyel márka 0.000039, osztrák kor. 0.0029, magyar korona 0.0028, szokol 6.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Március 20.) Belgrád 1114—1136, **Bucuresti** 347—349, Páris 3736—3760, Newyork 71.950—72.580, Prága 2118—2138, Milánó 2937—2955, Bécs 101.70—102.30.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT. (Március 20.) Magyar Hitel 403, Osztrák Hitel 153, Salfő 403, Rima 153, Ganz-Danubius 2.556, Kőszén 3.135, Szlavonia 67, Schlick 42 és háromnegyed, Kereskedelmi Bank 1.105, Cukor 2.135, Csáky 7, Ófa 465, Hazai

Cenzurat: Prefektúra Júdeletűi.

Feloldás szerkesztő: **RÉTHY JÓZSER.**

470—480, árpa 760—770, zab 690—700 lej métermázsánként.

MOTI.

xx „Fenség”. (Társadalmi komédia ma utoljára az aradi Urániában.) Ma, szombaton a legújabb Robert Warwick-film vetíti utoljára az aradi Uránia mozgószínház „Fenség” címen, amely kedves karikatúrája a társadalmi élet fonákosságainak. Az előadások fél 5, 6 fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Ma szombaton vetíti az aradi Apolló a „Kékszákál nyolcadik felesége” slágerfilmét. A „Kékszákál nyolcadik felesége” az idei szezon egyik kiválóbb és legsikerültebb vigjátéka, egy valóságos kis humoros regény, amelynek nemcsak ötletdús tartalma, kacagtató jelenetei, hanem bájos meséje és gyönyörű szép felvételei vannak. A darab főszerepét Gloria Swanson játssza. A nagyszerű film szombattig marad műsoron és az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx „Ezeregy éjszaka” filmremekét vasárnap mutatja be az aradi Apolló. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

xx „A vasidegzetű ember” Harry Piel film vasárnapról az aradi Urániában.

Takarék 2.600. (A számok esre-sékben értendők.)

= **Piaci árak.** Az aradi pénteki hetipiacon az árak a következőképpen alakultak: Az élelmiszerpiacon: burgonya 4—6, vaj 100—130, alma 6—12, bab 10, tehénturó 16—18, juhturó 35 lej kilogrammonként. — Tej literje 5—6, tojás darabja 1.20 lej. A majorsággiacon: liba 220—280, ruca 120—140, tyuk 90—120 lej. — A terménypiacon: kukorica

OLCSÓ SZÖLLŐ ELADÁSOK!

Radnán 7 magyar hold urí szőlő a vasút állomás közelében. — Gyorokon 5% kat. hold termő szőlő 160 ezer leiert. — Paulson 12% kat. hold urí szőlő 5 szobás lakással, kolnával présházzal és teljes felszereléssel. — Kovaszinon 6% kat. hold szőlő 2 szobás kolnával, pincével, teljes felszereléssel 280 ezer leiert eladók. Értekezni lehet: **Haász-irodájában Aradon, Str. Romanului 5. (Zrinyi-ucca.)** 16544

OLCSÓ HÁZELADÁSOK!

Adómentes új magánház 3 szobás fürdőszobás lakással, előszobával, mellékhelyiségekkel 400 ezer lej. — Belvárosban 5 lakásos modern bérház 350 ezer leiert. — A BELVÁROSBAN szép magánház 4 szobás fürdőszobás lakással félholdas kerttel, 18 lakásos bérház, 5 üzlethelyiséggel, legforgalmasabb utvonalon. — Ujonnan épült üzletház, fűszerüzlettel, italméréssel, kedvező fizetési feltételekkel. — BELVÁROSBAN EMELETES HÁZ modern parkettás lakásokkal. — PIACTÉR közelében 5 lakásos bérház elfoglalható lakással 180 ezer leiert. — Kisebb bér- és magánházak a bel- és külvárosban 100 ezer lejtől 600 ezer lelig eladók. — **Haász-irodája Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi.)** 16544

FOWLER, WENSZKI, GANZ és KEMNA

Gőzeke alkatrészeket sodronyköteleket

W. D. Stock és Romeo motóereket, valamint azok összes alkatrészeit legelőnyösebb feltételek mellett szállít **AGRICULTURA** Ipari és kereskedelmi társaság **TIMIȘOARA** Telefon: 14-60. IV. Str. Pop de Basesti (Eötvös-u.) 26.

Boross K. ügynöksége,

ARAD, Str. Consistorului No. 9. (volt Batthyány-ucca)

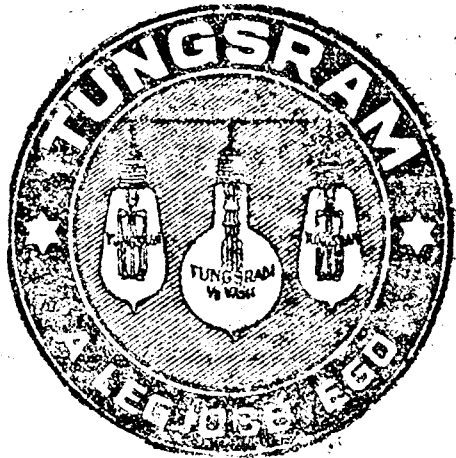
MEGVÉTELRE

ajánl a bel- és külváros területén azonnal beköltözhető lakásokkal kisebb és nagyobb magán, bér, üzlet és sarok házakat. :: Gyorok, Mened, Magyarad, Pankota, Kovaszino, Vinga községek határaitban 3, 4, 5 és 6 holdas szőlőbirtokot kolnával, pincével és 1, 2, 3, 6 szobás berendezett lakásokkal. —: Arad és Silingyia határaitban 19 és 60 holdas földbirtokot, utóbbi tanyáival és 32 hold őszi vetéssel. :: Huzalos és átalakított magánárok cséplő gépeket teljes felszereléssel és egy 6 lóerejű benzín motorgépet.

Órat ékszert

alkalmi és husvéti ajándéknak: a legelőnyösebben vásárolhat

Vésnök műterem! 1622 **OSÁKY** cégnél Aradon, a város-házával szomszéd épületben

Több telek

a piacér közelében, nagy uccán 16083 fronttal, gyümölcsös kerttel, 85.000 lejtől kezdve, eladó. — Megbizott: **Uranyl iroda Arad, főpostával szemben.**

Olcsó bér- és magánházak,

üzletházak, földek, szőlők, halmozott eladásra állandóan előjegyezve: **Haász-iroda Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 16544**

Meglévő vállalkozásba

aktív vagy csendes részre 1.000.000 lelig menő összeggel belépnek. Bővebbet: **Györffy „Mures” irodájában, Arad, Str. Unirei (Fabián Gábor u.)**

5 szobás második emeleti a központi-szálló közvetlen közelében levő teljesen modern lakásmat elcserélném hasonló földszintes lakással, felépést fizetek. **Cím: RUDOLF ROSSE** (Sándor hírlapírója) Arad.

Modern magánház

2 szoba, könyvtár, kamara, női könyvtár, nagy gyümölcsös kerttel, liget közelében **REPATRIÁLÁS VÉGÉRE** rendkívül olcsón eladó. Megbizott:

„ARGUS” Arad, Str. Eminescu 1. szám (Deák Ferenc-ucca.) 16654

Brádi barnaszemet

szállít azonnal, bármely mennyiségben kazánfűtéshez és tüglagyártáshoz

Wolf Mátyás

szénnyagkereskedő, Timișoara, Hl. Posta-ucca 4. szám. Telefon szám: 11-70. 501

Maoulatura papir 6 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Peszach-ünnepi kóser „UHU“-kávé

kapható minden fűszerüzletben **KOPLREICH** főtisztelendő ur becsesével állítva

BANCA AGRICOLA SI INDUSTRIALA DIN PANCOTA S. P. A.

CONVOCARÉ

BANCA AGRICOLA SI INDUSTRIALA DIN PANCOTA S. P. A. i-si va tinea a **XVI-lea adunarea generala ordinara** la 29. Martie 1925. la orele 11. a. m. in localitatile banci la care st. actionari prin aceasta sunt invitati a lua parte.

OBIECTE:

1. Esmitea alor dol actionari pentru verificarea procesului verbal.
 2. Raportul directiunii si a comitetului de supraveghere de dupa anul de gestiunea 1924. tot o data staverirea bilanului si decidera a supra distribuirea profitului.
 3. Propunerea directiunii pentru urcarea capitalului la Lei 3.000.000 si in legetura cu acesta modificarea statutelor si eventual intregirea directiunii si a comitetului de supraveghere.
 4. Alegerea comitetului de supraveghere.
- Rugam actionari, cari voese a participa la adunarea generala sa depuna actiile ori reversul despre elocarea lor la alte banci, la cassa institutului nostru cu una ziua inainte de adunarea generala.
- Bilanul examinat prin Comitetul de supraveghere cu raportul a comitetului aceasta sa afiseaza 8 zile inainte adunari generala in localitatile insututului.

Pancota, la 17. Martie 1925.

DIRECTIUNEA.

Activa — Vagyon.

CONT-BILANT. — MERLEG-SZAMLA.

Passiva — Teher.

Cassa in numerar — Pénzkészlet	775.560	72
Capitale elocote la alte banci — Más pénzintézeteknél elhelyezett tőkék	88.048	43
Cambii — Váltók	3.453.484	84
In.prunuturi pe cont-curent — Folyószámla-kölcsönök	2.231.460	07
Imprunuturi pe efecte — Értékpapir kölcsönök	31.240	—
Deposite de mairuri — Árukeszlet	757.700	—
Efecte proprii — Saját értékpapirok	91.000	—
Efectele fondului de pensie — Nyugdíjalap értékpapir	927	93
Imobile — Ingatlan:		
Casa institutului — Intézeti ház	150.000	—
Requisite pivnizei de vin — Borpince berendezés	190.000	—
Deposite pentru cautiuni — Ovadék letétek	85.000	—
Mobilár — Letár	5.000	—
Interese anticipat solvite — Előre fizetett kam.	43.451	88
	7.902.823	37

Capital fundamental — Részvénytőke		1.500.000
Fond de rezervă — Tartalék	875.382	50
Fond special de rezervă — Külön tartalék	80.000	—
Fond de pensie — Nyugdíjalap		117.159
Fundatiunea Mihail Mahler — Mahler Mihály alapítvány		1.500
Cambii reescomptate — Visszeszámitott váltók		1.271.700
Depuneri spre fructificare pe libele — Takarékbetétek		3.030.958
Depuneri pe cont-curent — Folyószámla betétek		641.227
Contributie restante la depuneri — Hátralékos betétkamatadó		18.588
Dividende ne ridicate — Fel nem vett osztalékok		82.395
Deposite pentru cautiuni — Ovadék letétek		85.000
Interese anticipate — Előre felvett kamatok		162.068
Profit — Nyereség:		
Transpus din anul trecut — Át hozat mult évről	14.937	—
Venit din anul 1924. — 1924. évi nyereség	571.918	49
		586.853
		7.902.823

SZABÓ CAROL m. p. casar — pénztárnok.

FRĂȚILA IOAN m. p. director — igazgató.

BARNA LUDOVIC m. p. director — igazgató.

Pancota, la 31. Decembrie 1924. — Pancota, 1924. december 31-én.

GHERBA GUSTAV m. p. director-executiv — vezérigazgató.

GOMBOS ANTAL m. p. director — igazgató.

FLEISCHER JULIA m. p. contabil — könyvelő.

ANGELINA IOSIF m. p. director — igazgató.

DUFFEK COLOMAN m. p. director — igazgató.

Acest cont de bilanț conform statutelor și legii lam examinat și lam aflat corect. — Ezen mérleg-számlát a törvény és alapszabályok értelmében megvizsgáltuk és rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE. — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

TRIPON IOAN m. p. membri — tag.

BEAMTER EDMUND m. p. presidente — elnök.

HERZKA ÁRMİN m. p. membri — tag.

10206

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjmentesen szorított számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatassa, illetve helyesbítse.

Alkalmazás.

UJSÁGÁRUS bódéhoz azonnal felvétetik Sándor hírlapirodában. Arad. 7534

PERFEKT, román-magyar fordító gépirónót keresek egész napra vagy délutánra, ki ügyvédi irodában már dolgozott. Dr. Weil Károly ügyvéd. Arad, Str. Eminescu No. 4. 10207

VARRÓLEÁNY többévtl gyakorlattal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1605

SZÉP lakással jó fizetéssel házmester-pár felvétetik. Férfi iparos, nő rendszerető, jó főzőnő legyen, ki házi munkát vállal. Értekezni Arad, Str. Consistorului 29. 1603

MOLNÁR, szakképzett, szorgalmas azonnal felvétetik. Braun malomban Mice-lacán. 1611

MŰSZERÉSZ segédet (nem villanyszerelési munkára) állandó alkalmazásra keresek. Gáspár. Arad, Str. Horia 2. 1607

Lakás.

EGY tiszta uccal butorozott szoba azonnalra kiadó. Arad, Str. Dorobantilor 4. 1609

NÉGYSZOBÁS, fürdőszobás lakás, mel-lék helyiségekkel, belvárosban magán-házban kiadó. Haasz-irodája, Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 16544

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

500 MODELLES divatlapalbumot 85 leiert küldünk. Sándor hírlapiroda Arad. 7534

FIGYELEM!

Faragott interziás szalon asztal, össze-kötő perzsa szőnyegek, ebédli szmírna szőnyeg, antik török schálak, különböző szalonok, ebédli, hálóberendezések, teás servisek, könyvszekrények, íróasztalok, rőzég, interziás barok stíli ág és éjjeli szekrény, mahagoni butorok, klub-divány, dísztárgyak, gobelin képek, fest-mények, fülbevalók, antik títő zsebóra, ezüst leveles kanalak, plüsch asztalterítő stb. Intézővonaladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

KERESEK egy nembefalazott kazánt 40—60 négyzetméter tüzfelülettel. — Áránlatokat teljes leirással: Lakatos, Batár. Jud. Bihar kér. 1606

ARAD, Str. Ioan Calvin 38. szám alatt egy új és egy használt fiaker eladó. 10207

MINDENNEMÜ ezüst tárgyakat, szőnyegek, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butorok darabokat, dísztárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyányi-ucca) I. em. jobb. 1000

Ingatlan.

MÁRIA-RÁDNÁN fő-uccában egy hat szobás uriház nagy kerttel és hozzátartozó hét hold szőlővel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1530

Uzletek.

ÜZLET hozzátartozó 2 szobás lakással azonnal eladó. Arad, Str. Egalitátei (Lenkey-ucca) 2. sz. 1529

FÜSZERÜZLETEMHEZ társat keresek, kinek italmérséki engedélye van. Cim az Aradi Közlöny, kiadójában. 1610

Különféle.

KÉRELEM A NEMESSZIVÜ EMBEREKHEZ. Negyven hónap óta súlyos betegen fekvő családapa ezuton kéri a jószívü embereket, hogy bármilynemü csekély adománnyal segítsenek szerencsétlen helyzetén. Pántyu József, Arad, Str. Mărășesti 35. 300

KIADÓ

nagy telek, hat méteres iroda vagy műhelyhelyiséggel. Arad, Str. Corabiei (Hajó-ucca) 44. 1476

Fogászat!

Fogházás: (injekció érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80—100 lej.
Fehér fogak kautechakra 1521 drb. 40—50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300—350 lej.
FRIDA D'MOUDJALLED.
vizsg. fogásztné, Arad, B. Reg. Ford. 14. József tncg-u)

Bakszegi gazdaságom részére

motoreke kezeléséhez is értő vizsgázott 1602

gépészt keresek

Dr. Éles Géza, Arad

Villanyégők,

szereleési anyag- és csillárok olcsón szerezhetők be:

Schoebel Vilmos

vizvezeték vállalkozónál, 1604
Arad, Str. Eminescu 14.